

Les clavegueres de la 'grandeur'

"Bernard Bonnet: un préfet chez les catalans" és el títol d'un dels llibres que acaba de sortir a l'estat francès i que reconstrueix l'itinerari peculiar de l'ex-prefecte Bernard Bonnet a Catalunya Nord i a Còrsega. EL TEMPS ofereix fragments d'aquesta obra polèmica i n'entrevista l'autor, que l'ha signada amb pseudònim, atès que, a França, com ell mateix diu, "la llibertat d'expressió hi és cada vegada més atacada".

Aquest assaig en francès i publicat a Catalunya Sud per Edicions de la Tempestad no és gens tendre amb qui fou durant prop de cinc anys el representant de l'estat francès a Perpinyà, abans de ser nomenat, el febrer del 1998, prefecte de Còrsega en substitució de Claude Érignac, assassinat uns pocs dies abans.

A tall d'exemple, s'hi pot llegir que "el nomenament de Bernard Bonnet per al càrrec de prefecte de regió a Còrsega va ser precedit d'una campanya mediàtica impressionant. El dossier de premsa distribuït pel Ministeri de l'Interior, fent l'elogi de les qualitats múltiples del prefecte Bonnet, va ser difós tal qual pels mitjans de comunicació francesos sense la més mínima verificació prèvia. 'Ha lluitat contra l'ús excessiu del català als Pirineus Orientals', 'el departament dels Pirineus Orientals s'ha convertit en un dels més eficaços en el control de la legalitat', dos exemples entre molts de la mentida generalitzada que ens van im-

posar els mitjans de comunicació. En aquell moment res ni ningú no podia qüestionar les qualitats de l'heroi de la República ni tan sols dubtar-ne. Caldrà esperar el 20 de maig del 1999, i que l'heroi sigui empresonat, perquè *Paris Match* tituli un dels seus articles 'Ja als Pirineus Orientals, el mètode de Bonnet havia fracassat'".

Bernard Bonnet, que va fer un mes de presó preventiva, espera judici per presumpta implicació en un cas de guerra bruta a Còrsega, acusat d'haver ordenat la destrucció il·legal de dos restaurants de platja.

Per l'autor, que signa el llibre amb el pseudònim de Marc Duran, això era previsible i malda per demostrar-ho amb un ampli treball d'anàlisi dels casos conflictius en què Bonnet es va implicar al Rosselló, en particular les seves accions contra la llengua catalana i el moviment associatiu nord-català. "Ens ha semblat indispensable de reprendre els fets més significatius i de contar-los

"Bernard Bonnet: un préfet chez les catalans"

Heus ací uns quants fragments destacats d'aquest llibre sobre Bonnet.

"Als països democràtics, els prefectes no tenen raó de ser. Han desaparegut de fa temps de les democràcies més antigues, i més recentment de les ex-dictadures que havien sobreviscut a la Segona Guerra Mundial (Espanya, Grècia i Portugal). A Espanya els *gobernadores civiles*, de sinistra memò-

ria, han perdut tot poder en benefici dels governs autònoms i avui només hi tenen una existència purament simbòlica. Només França, fidel a un jacobinisme ultracentralista, manté deseperadament aquesta estructura arcaica. En efecte, com es pot justificar que un funcionari, nomenat directament pel consell de ministres a proposta del ministre d'Interior, pugui imposar, vigilar, amenaçar càrrecs electes esco-

aquí. Unes peripècies en què van participar, tots alhora, catalanistes, ecologistes, restauradors, un cònsol, periodistes, polítics, un cantant popular, gendarmes, un club de rugbi i fins i tot tres garrins... Els qui no ho havien previst i que van promoure un prefecte que s'havia captivat com un perdonavides en són encara més responsables", escriu Marc Duran al pròleg. Però els tripijocs del prefecte són també per l'autor un pretext per a denunciar l'estat francès per tot allò que té de menyspreable, de corrupte i d'antidemocràtic, és a dir la França de la col·laboració, la França dels cacics, la França del "Grand Orient", la França dels Renseignements Généraux, en un mot: la França dels jacobins.

En el món en què vivim, dominat per l'*star system*, sempre fa estrany que algú vulgui mantenir-se a l'ombra en lloc de posar-se sota els focus de l'actualitat. Però aquest és el cas de l'autor d'aquest llibre, que EL TEMPS ha tingut ocasió d'entrevistar.

—Per què no heu signat aquest llibre amb el vostre nom?

—No és pas el primer llibre que publicui, però a França, avui, per parlar de les coses que molesten, val més fer-ho amb pseudònim. A França la llibertat d'expressió és cada vegada més qüestionada, més atacada i més indefensa davant els jutges. El cas de Pasqual Tírach n'és un bon exemple. Creieu que publicar una falsa esquila en un diari ha de costar quatre nits a la presó, una multa de 20.000 francs i potser perdre la feina?

Bernard Bonnet, ex-prefecte francès a Catalunya Nord i a Còrsega. L'aparició d'aquest llibre posa en evidència la seva tasca.

—El llibre no s'ha editat a Catalunya Nord, per què?

—Ni ho vaig intentar pas, cap editor no s'hauria arriscat a publicar-me'l. També tenen por de la justícia, sobretot després dels maldecaps que ha tingut Monique Bilalte, l'editora del llibre *Saint Béton* [sobre un escàndol

immobiliari que també esquitxa Bonnet, vegeu EL TEMPS núm. 794]. Ha perdut cinc milions de pessetes només en judicis. Fa poc, a petició d'un jutge del tribunal de Perpinyà, el seu fill, menor de setze anys, era detingut al carrer i presentat pels gendarmes al jutjat per haver publicat un dibuix

llits democràticament pel poble?" (...)

"Hi ha 230 prefectes a França, 116 dels quals tenen responsabilitats territorials; els que no tenen destinació territorial són dits *hors-cadre*. Difícil de resistir, una organització com aquesta".

"Aquests prefectes se les han de compondre amb una classe política propensa a esquivar la llei, sobretot a les zones turístiques, però els prefectes tenen un codi de conducta que sempre els permet de tenir les regnes amb una mà, alhora dura i lleugera, al coll dels

nostres edils. Mai cap afer no arriba als jutjats, i si han de castigar, ho fan sempre a l'esquena dels mitjans de comunicació. Aquesta petita i mitjana corrupció no pot desagradar als nostres representants de l'estat. Un càrrec electe que ha infringit l'ordre republicà, ni que sigui lleugerament, és un càrrec electe obediènt. Ara, és cert, entre més coses, que no podrà mai més il·lustrar-se en la defensa de la seva llengua materna. Lluny d'ell cap idea d'obrir al seu municipi una escola catalana. Un record del dossier X en què apareix la irregularitat Y, tornaria ràpi-

dament aquest càrrec electe al bon camí. El camí republicà no és forçosament el de l'honestedat, jacobinisme obliga". (...)

"Els Renseignements Généraux són una altra especilitat de l'excepció francesa. Una veritable policia política al servei dels prefectes.

Creada pel règim de Vichy, aquesta policia política no ha deixat de créixer, i ara compta 3.800 funcionaris repartits per tot el territori. No té cap equivalent a cap altre país democràtic. Els agents dels Renseignements Généraux tenen

satíric al llibre, i això quan la llei francesa estipula que un menor només pot ser convocat en presència dels pares. No podem confiar gaire en la justícia.

—S'ha dit que el llibre és alhora un assaig periodístic i un pamflet.

—El llibre no és pamfletari. Dir-ho és voler-lo denigrar. Només s'hi expliquen fets reals, fets que han estat publicats. Ara, també és cert que a vegades el to hi és irònic, però com podria ser altrament, vista la ridícula de certes situacions.

—Com ara?

—Com ara la inauguració del pont sobre el Riu Major, entre Massanet de Cabrenys i Costoja. Bonnet es va negar a participar en l'acte organitzat per la Generalitat i se'n van fer dues inauguracions separades. Quant a l'estil periodístic del llibre, crec que és normal, perquè es basa en articles de premsa i en llibres publicats sobre Bonnet, com el del coronel Mazères. També he parlat amb molts periodistes o persones vinculades directament amb els fets, cosa que no és ben bé el meu cas.

—Per quin motiu heu escrit aquest llibre?

—Després de la detenció de Bonnet a Còrsega, i de ser empresonat a París, per presumpta implicació en la destrucció d'un restaurant de platja, hi ha qui va provar d'explicar la relliscada dient que "Còrsega feia tornar boig". Aquest llibre demostra que tot quant va passar a Còrsega era previsible, perquè ja havia passat a Cata-

Jean-Pierre Chevènement, ex-ministre de l'Interior francès, va encobrir Bonnet.

lunya Nord. Si els mitjans de comunicació francesos haguessin fet la feina que els pertoca, en lloc de presentar Bonnet com l'heroi de la República quan va ser nomenat prefecte de Còrsega, potser s'haurien adonat que no era l'home que calia, al lloc que calia, com afirmava Chevènement.

—El llibre també és una crítica a l'estat francès?

—Sí. Topant amb el moviment català, Bonnet actua de revelador d'allò que és el sistema jacobí francès. L'estat es malfia de les llengües i de les

cultures diferents del francès. Va ser per la seva actuació aquí contra el català que el van deixar fer i per això mateix que el van elegir per substituir Claude Erignac a Còrsega. Cal recordar que els mitjans de comunicació francesos deien que un dels grans mèrits de Bonnet era d'haver lluitat contra "l'ús excessiu" del català a Perpinyà. No fotem, la llengua s'hi va morint, només el catorze per cent dels alumnes poden estudiar català a l'escola; quan al País Basc i a la Bretanya tota la retolació als carrers i a les carreteres és bilingüe, aquí és tota en francès; res no justificava aquesta actitud anticatalana sinó l'afany de protagonisme.

—Però un prefecte que actua contra el català no és novetat a Catalunya Nord...

—No, evidentment. Tots els prefectes que han passat per Catalunya Nord en un cert moment han lluitat contra el català. Són aquí per defensar la integritat del territori, i això exigeix la repressió del català. Però passa que fins ara sempre ho havien fet amb una certa discreció. Funcionaris com Bonnet, l'estat francès en fabrica regularment, tothom n'ha trobats: a les escoles, a les oficines postals... De gent que es creuen investits de la missió de salvaguardar la *grandeur* de la França, se'n troba pertot i no passa res. Per què la situació va degenerar amb Bonnet? Perquè, d'una banda, el moviment català, llavors actiu i estructurat va fer pinya de seguida i va reaccionar a les agressions; i d'una altra perquè el Ministeri de

per missió de vigilar, d'infiltrar i de manipular els partits polítics. Però, cosa certament més greu en un país democràtic, els Renseignements Généraux tenen també per missió de manipular els mitjans de comunicació; per això tenen una secció de comunicació al quart pis de l'edifici II, del carrer de Cambacérés de París". (...)

"Els prefectes neden en aquestes aigües tèrboles com peixos en mar. No hi ha res com unes quantes irregularitats per lligar-se la classe política i conservar-la fidel. La inculpció o el procés

són una espasa de Dàmocles penjada al damunt dels càrrecs electes, cosa que només té com a efecte de reforçar el poder de la prefectura. Així podrà intervenir fins i tot en els dominis en què no té competència". (...)

"La població s'ha acostumat a aquesta mena de gestió i només ha conegut aquest sistema. És per això que només resten unes poques associacions i federacions ecologistes que es poden ofendre per aquestes actuacions i volen recórrer als tribunals. Però també aquí la pàtria dels Drets de l'Home va preveu-

re-ho tot i va inventar el Procurador de la República. Aquest té un poder immens, que només existeix a França: el dret de jutjar tot sol sobre l'oportunitat d'obrir unes diligències o no. Així, quan els bons *ecolos* hauran construït pacientment un dossier peça per peça, denunciant tal cas de suborn o de falsedat o tal altre, o, cosa més corrent encara, la descoberta d'un pressupost equivocat, el dossier, malgrat totes les proves acusadores acabarà a la paperera. A la paperera, si bé "hom" sabrà sempre guardar-ne una còpia sota el braç en cas de necessitat".

L'Interior llavors era dirigit per l'ultrajacobí Jean-Pierre Chevènement, que va encobrir totes les provocacions de Bonnet. Per Chevènement era impensable de desautoritzar l'acció del representant oficial de l'estat, oimés si aquest actuava contra la llengua i la cultura catalanes. Deu ser per alguna raó que, més de dos-cent anys després de la Revolució Francesa, la façana de la prefectura és decorada amb dos medallons que representen l'un el cap de Lluís XI i l'altre el cap de Lluís XIII, justament els dos reis de França que van assetjar Perpinyà i van passar la població de la ciutat a mata-degolla.

—A més de Bonnet i dels prefectes, també hi ha diversos cossos constituïts, com els Renseignements Généraux. Per què?

—Perquè per Bonnet i els prefectes en general són una eina formidable. Són l'última policia política d'Europa. Contràriament a totes les policies

que lluiten contra els fets delictius, els "RG", com se'n diuen popularment, només es dediquen a fer dossiers. Les investigacions que fan concerneixen persones o grups que poden representar un risc social, com les sectes, però també informen sobre persones que tenen activitats públiques, com ara polítics, d'esquerra i de dreta, sindicalistes, responsables d'associacions, o periodistes. A Catalunya Nord han fitxat la majoria dels catalanistes coneguts com a persones perilloses, quan aquí no hi ha hagut mai cap mena de reivindicació violenta de la catalanitat.

—Ja que els heu esmentats, els catalanistes són els altres grans protagonistes del llibre, els que hi fan un bon paper. No és una mica exagerat?

—No gens. Els catalanistes són els únics que van plantar cara des del principi al final. No solament quan Bonnet va atacar el català, sinó també en molts altres casos. Van defensar

Joël Mettay, el periodista de l'*Indépendant* perseguit per Bonnet en el cas del fitxer jueu descobert a les escombraries; van donar suport a Jean-Marie Pujades, un restaurador perseguit perquè havia gosat oposar-se al projecte de restaurant administratiu al centre de la ciutat. La Federació per la defensa de la llengua i la cultura catalanes també va ser molt activa i va encapçalar tots els actes de protesta. Quan Bonnet va ser nomenat a Alsàcia, i just després a Còrsega, van alertar els moviments nacionalistes d'aquestes regions sobre Bonnet.

—Per què no s'ha publicat en català, el llibre?

—Perquè les editorials amb qui he parlat no s'hi van interessar. Van pretextar que Catalunya Nord no interessa, al Principat. I quan els demanava què interessava, al Principat, em responien que els càtars!

Pere Codonyan

Descomptes als subscriptors d'EL TEMPS

Truca'ns de dilluns a divendres al
93 309 70 04
PROMETEATRE

Teatre Romea

Excuses

dirigida per Pep Antón Gómez

25% de descompte de dimarts a divendres. Barcelona.

Teatre Villarroel

Pop Corn

versió i direcció d'Angel Alonso

25% de descompte de dimarts a divendres. Barcelona.

Teatre Condal

La jaula de las locas

amb 'La extraña pareja' (Paco Morán i Joan Pera)

25% de descompte de dimecres a divendres. Barcelona.

Teatre Borràs

T'estimo, ets perfecte... ja et canviaré

dirigida per Esteve Ferrer

25% de descompte de dimecres a divendres. Barcelona.